

LIFE+ i Lille Vildmose

Hvad er LIFE+ Nature?

LIFE+ Nature er EU's tilskudsordning til konkrete projekter, der er rettet mod naturbeskyttelse og naturgenopretning i Natura 2000-områder.

LIFE+ Nature is a financial instrument that supports projects aiming at the protection and restoration of Natura 2000 areas.

LIFE+ i Lille Vildmose

Med støtte fra EU LIFE+ gennemfører Aage V. Jensen Naturfond, Aalborg Kommune og Naturstyrelsen i fællesskab et stort naturgenopretningsprojekt i Lille Vildmose. Projektet startede i 2011 og fortsætter til og med 2018. Andre partnere i projektet er Dansk Ornitologisk Forening i Nordjylland, Lille Vildmose Naturfond og Vildmoseforeningen.

With financial support from the EU LIFE+ Nature programme the Aage V. Jensen Nature Foundation, the Municipality of Aalborg and the Danish Nature Agency will carry out an extensive nature restoration project. The project started in September 2011 and will continue until December 2018. Other project participants: Birdlife Denmark, Lille Vildmose Nature Foundation and Vildmoseforeningen.

Hvad er Natura 2000?

Natura 2000 er et netværk af særligt værdifulde naturområder i EU, der er beskyttet for at bevare mangfoldigheden af planter, dyr og naturtyper i Europa.

Natura 2000 is an ecological network of protected areas within the European Union. The objective of the network is to maintain the diversity of plants, animals and habitats.

Når LIFE+ projektet er afsluttet i 2018 er:

Objectives expected to be met before the end of the project include:

- Birkesø genskabt som en lavvandet sø på 130 ha - Lake Birkesø has been restored as a shallow lake
- Vandstanden hævet på ca. 770 ha - The water level has been raised on more than 770 ha
- Mellemområdet indhegnet og kronvildt udsat - The central part of the area will house a fenced population of red deer
- 200 ha er ryddet for træer og buske - 200 ha of tree growth has been cut down
- Rovdyrene mårhund, mink og ræv en mindre trussel mod de ynglende fugle - Breeding birds will benefit from reduced numbers of raccoon dog, american mink and red fox
- Opsat 2 udsigtsplatforme og etableret en natursti - 2 observation platforms and a new footpath has been established
- Gennemført forsøg med udspredding og genvækst af sphagnum - Experiments with spreading and regrowth of sphagnum has been implemented

Vil du vide mere om Lille Vildmose, er du velkommen til at besøge Lille Vildmosecentret, Birkesøvej 16, tlf 9931 7550. Du kan også se mere på LIFE-projektets hjemmeside: www.lifelillevildmose.dk

LIFE+ i Lille Vildmose

Signaturforklaring:

- Hegn i Mellemområdet
Fence line in the 'Mellemområde'
- Natura 2000 - områdegrænse
Natura 2000 - area delimitation
- Sti til Kællingebjerg
Footpath to Kællingebjerg
- Vandstandshævning
Raising of water levels
- Ny udsigtsplatform
New observation platform
- Projektområde for vandstandshævning
Project area for raising of water level

Luftfoto: DDO®, copyright COWI

Delprojekter i projektperioden:

- Vandstandshævning
Raising the water level
- Forsøg med udspredding af sphagnum
Experiments with spreading of sphagnum
- Fældning af træer og buske
Clearance of trees
- Udsætning af kronvildt i nyt hegn
Red deer in a new fence
- Genopretning af Birkesø
Restoration of Lake Birkesø
- Sikring af Tofte Mose's kanter
Reinforcement of the edges of Tofte Mose

Signaturforklaring:

- Fugletårn/udsigspavillon
- P-plads
- Trampesti

Naturgenopretning i Lille Vildmose

Birkesø er en brunvandet sø

Birkesø har sammen med de tre andre søer, Tofte Sø, Lillesø og Møllesø, altid været en del af landskabet i den oprindelige højmoser. Søerne er sandsynligvis dannet ved, at kalkholdigt vand fra undergrunden har forhindret højmosen i at overgro dem og har herved holdt dem åbne. Birkesø var dengang en 4 meter dyb sø med et areal på 130 ha. Det er lykkedes at genskabe søens oprindelige form og størrelse, men på grund af terrænsænkninger på de dyrkede og afgravede arealer rundt om søen, har den genskabte Birkesø kun en dybde på ca. 1 m i gennemsnit.

Birkesø får det meste af sit vand fra Tofte Sø. Vandet i Tofte Sø er brunt fordi humusstoffer i tørvnen omkring søen farver vandet mørkt. Samme farve har vandet i Birkesø derfor også.

På grund af den lave vanddybde vil tagrør med tiden vokse til rundt om søen. Flere steder i søen er vanddybden dog så stor, at de vil forblive som åbne vandflader.

Grågæs lander foran Birkesøpavillonen. Foto: Jan Skriver.

Fugle- og dyrelivet i Birkesø

Nye eller genskabte søer virker ofte som en magnet på fugle. Det ses også i Birkesø. Allerede kort tid efter de første vandflader kom til syne i søen, benyttede flere hundrede overvintrende sangsvaner og canadagæs den nye sø som overnatningsplads.

De tidligere græs-fenner, som udgør bunden af Birkesø, vil i begyndelsen fungere som et spisekammer for en lang række af fuglearter tilknyttet vand. Du vil derfor over de næste år kunne se et rigt antal fuglearter. Efterhånden vil antallet af fuglearter falde til et lavere niveau. Længs kanterne af Birkesø vil der være en blanding af lavvandede områder og våde enge. Disse områder er gode for vadefugle. Det samme gælder de lave fugleøer, som er placeret i søen. Øerne er lavet af mineralholdig, næringsfattig jord, så de ikke gror til lige med det samme. Håbet er, at øerne vil blive beboet af eksempelvis hættemåger og måske klyder.

På Jens Frimers billeder i pavillonen kan du se mange af de fugle, som vil kunne observeres ved Birkesø. Derudover er et lille kamera sat op på fugleøen udfor pavillonen, så fuglelivet kan følges tæt på uden at forstyrre.

Sådan kan du opleve Birkesø

Pavillonen giver en fantastisk mulighed for i læ og i skjul, at observere fugle- og dyrelivet i Birkesø og på øen ud herfor.

Du har også mulighed for at gå ad en trampesti langs østsiden af søen ned til Tofte Sø. Trampestien er markeret med pæle og er anlagt i skjul af diget for ikke at forstyrre fuglelivet i søen. Respekter venligst dette.

Fra Tofte Sø kan du gå videre ad Langelinie og nordpå ad Vildmosevej over Purker Fenner. Purker Fenner er en mosaik af våde enge, mose og lavvandede områder, som er forbundet med Birkesø. En tur videre ad Vildmosevej mod øst fører dig forbi Lillesø, forbi færsten og hen til cykelstien nord for Birkesø. Herfra kan du komme tilbage til pavillonen.

Turen er i alt på ca. 6,5 km.